

VERENIGING
"ORDE DER VERDRAAGZAMEN"

Kon. Goedgekeurd d.d. 22 februari 1958, nr. 58

GEVESTIGD TE 'S-GRAVENHAGE

Secretariaat: Buitenrustplein 21, Voorburg, Tel. 728315

Giro no. 468874 t.n.v. de Penningm. der "ODV", DEN HAAG

Zondaggroep I,
18 februari 1962.

Goedenmorgen, vrienden.

Wanneer ik deze tijd, die op het ogenblik over de aarde gaat, beleeft, dan moet ik denken aan de oude zangen uit het verleden.

"O, zingende zangen van licht.

Gij, vluchtend op vlerken van lichtende krachten,
gestuwd door de lichtende machten,
vliegend door de schaduw van 't Al."

Dat is een bijna vergeten lied. Maar het is ook een citaat, dat iets aangeeft van de werkingen van een lichte kracht. Want inderdaad klinken op het ogenblik over de aarde de liederen van licht, de zangen van de eeuwigheid, de herboren Oerkracht a.h.w., die zich uitdrukt in alle materie, in alle sfeer.

Juist in een periode van wisseling kan de aarde zo vol schaduwen zijn. De schaduw van de verstoorde natuur, de schaduwen van een aarde zelve, die zich a.h.w. schudt vóór haar ontwaken tot een nieuwe dag en een nieuwe tijd; en een mensheid, die bevangen is in de kommer, de zorg en spanning van haar eigen bestaan.

Maar die lichte kracht wordt voortgestuwd; ze zingt verder. En het is misschien wel daardoor, dat ik voor deze dag even wil terugkeren naar een oudere inwijding, naar de oude gedachtengangen, die juist in deze dagen weer zoveel betekenis kunnen krijgen.

"Uit het duister van een nacht en het onbegrip der mensen wordt geboren de vrijheid van de zon.

En ziet, zij brengt de kleur en het wezen uit de grauweheid van zijn vrezes. En doet erkennen weer de mens de tijd, dat het leven eens begon; de tijd, dat de werkelijkheid bestaat."

Het is de kern van deze oude gedachte, waarin even wordt teruggewezen naar een periode, dat er eigenlijk nog geen mensen waren. De eerste voorvaders van een latere mensheid drevens/zeedieren, die zich langzaam ontwikkelden in de richting van de vertebraten, in de ondiepe bochten van het moeras, waar de zee soms nog in doordrong. En zij droomden ergens in hun dierlijk denken al van de dag, dat al die grauwe kleuren, al deze torenende varens zouden worden vervangen door de gloed van een groene wereld vol bloesem, waarin de bloem a.h.w. probeert het zonlicht te ontleden in al zijn kleuren. /als

In die tijd was er nl. geen bewustzijn, zoals ge dat nu kent. Er was leven en een beseffen van leven; en daarboven waren de grote herders, de lichtende engelen, de wezens, die hun stoffelijke cyclus allang hadden volbracht, die stuwend steeds weer deze toekomstige mensen deden gaan volgens de jaargetijden, deden paren en zich voeden, zodat ze in een zali-

ge tevredenheid langzaam maar zeker het juiste voertuig wisten te bouwen.

Er ontstond op den duur het z.g. menselijk twaalfvlak. Want twaalf zijn de belangrijke zijden van het menselijk wezen. Twaalf zijn de werkingen van zijn verschillende organen, die voor hem als mens belangrijk en beheersbaar zijn. Het onbeschadigd twaalfvlak bracht de mens, die nog niets wist van tijd en van schuld, de paradijshemmens.

Deze paradijshemmens zocht zichzelf niet noch de bevrediging van zijn wezen, maar hij was dronken van vreugde over een aarde, waarop soms reeds het licht van de zon doordrong en waarover nog al te vaak de flarden van nevel hingen, die nu eenmaal ontstaan, wanneer een atmosfeer oververzadigd is met water.

Dan komt het ogenblik, dat de mens vergeet het ritme van de natuur in zich te erkennen. Hij erkent niet meer de drijvende kracht, het bevelend geweld van de grote engelen, die als herders hem hebben opgevoed; en hij bindt persoonlijk de strijd aan, niet alleen met de wereld rond zich maar bovenal - vreemd genoeg - met zichzelf. Een strijd, die niet in de eerste plaats is bedoeld om hem geestelijk bewuster te maken, maar die in de eerste plaats is bedoeld hem de vrijheid van beweging en genot te geven, hem vrij te maken van de drang van het instinct, hem de mogelijkheid te geven zijn eigen zekerheid te bepalen en te kiezen. Het is rond deze periode, dat de vleugelen van licht de aarde beroerden.

Wanneer er nl. een nieuw zelfstandig bewustzijn wordt geboren in het Al, dan bundelen de krachten uit het cosmisch centrum zich samen en ze komen in de vorm van licht - van Oerkracht a.h.w. - naar de wereld toe, naar die plaats waar dit leven bestaat. En zo werd de mens getroffen door het licht. En hij had kunnen zijn als een god, maar hij erkende het licht niet voor wat het was. Hij zag het eerder als een dreiging en een dwang; en in zijn angst is hij ervoor gevlucht. Zo stond het vlamdend zwaard van de morgen van het mens-zijn tussen de mens en zijn begrip voor het natuurlijk ritme. Maar het perfecte twaalfvlak was geboren.

Dit is een variant op het scheppingsverhaal en het paradijsverhaal, zoals we dat vinden in Genesis. De gedachtengang hierin is duidelijk. Twaalf zijn de grote krachten, die althans in dit deel van het Melkwegstelsel regeren.

Twaalf zijn daarom ook de tekenen, die men in de Dierenriem vindt. Twaalf de machten der sterren, die het menselijk leven kunnen beroeren. Twaalf zijn - volgens dezelfde gedachtengang - de planeten, ook al zijn sommige daarvan teniet gegaan; al zijn anderen daarvan zelfs nu nog niet volledig bekend, omdat ze te klein en te onbelangrijk lijken. Twaalf is het getal, dat de mens beheerst. En zelfs vele honderdduizenden jaren later zal de mens datzelfde getal twaalf nog hanteren. Het is het getal van de voleinding, de geuite Godheid en in zijn kerngetal drie zowel de openbaring als de schepping zelve.

Het begrip, dat tot deze inwijding voert, moet wel voortkomen uit andere dan zuiver menselijke bron, want de mens zelf kan zich dit alles niet realiseren, kan dit alles niet erkennen.

En dan begint na deze inleiding, die de mens moet schetsen zoals hij is en leeft, het verhaal van het licht.

Het verhaal van het licht is ook duizenden malen geparafraseerd. We vinden het b.v. terug in de figuur van Psyche, de gevleugelde, die neerdaalt op aarde en door een naijverige Venus achtervolgd wordt, zodat zelfs Amor de opdracht krijgt om haar tot de man te brengen, die eigenlijk de hatelijkste en lelijkste is die er bestaat. Het is de legende, die in deze overlevering als volgt klinkt:

Toen nu het voertuig was bereid en het licht hernieuwd de mens met zijn adem had gestreeld, ging hij zijn eigen wegen. Maar in zich droeg hij iets van het licht; en in de duisterste schaduwen van zijn bestaan zongen de lichtende zangen, de gouden zangen, die geboren zijn uit de eeuwigheid. De mens leerde deze zangen verstaan en daar, waar hij deze zangen en stem-

men erkende, waren in hem de twaalf. (U zou zeggen: de astrologische krachten van de Dierenriem. Maar bedoeld wordt gelijktijdig de twaalf grote Heersers, die deze schepping helpen leiden.) In hem waren de drie factoren van het Goddelijke, die wij aanduiden met ziel, geest en stof; en in hem was het weten omtrent de zeven. (De zeven, hier voorstellend de zeven sferen, die het "ik" moet doorlopen voor het zichzelf volledig kan kennen.)

"Zo ging hij uit en zocht zich zijn paden. En ziet, hij vond zijn paden, drieëndertig in getal; doch hij aarzelde te gaan en keerde vaak op zijn pad terug. Toen kwam de nacht."

Met drieëndertig paden wordt bedoeld, dat er verschillende mogelijkheden zijn om met een groot-cosmische kracht in contact te komen; andere mogelijkheden om in jezelf het evenwicht tussen twee cosmische krachten te ervaren. Dit systeem - later weer overgenomen door de kabbalist - gaat uit van drie basiswaarden in de materie en drie basiswaarden, die in het allerhoogste, de hoogste sfeer, liggen; de hoogste bereiking van uit menselijk standpunt.

Hier vinden we verder een typisch symbool, nl. de vertekening van de waarheid. De vertekening of maya (begoocheling in andere leerstellingen) wordt als volgt beschreven:

"Toen nu de mens zijn pad ging en zijn wezen kende en de drie waarden daarvan kende en deze in zich gelijk achtte, zo vergat hij zijn belangrijkheid. En ziet, één deel van zijn wezen ontwikkelde hij; en de driehoek (of het drietal, er zijn twee vertalingen mogelijk, ik persoonlijk stem hier voor driehoek) was vertekend."

U zou kunnen zeggen, in plaats van de gelijkzijdige driehoek komt hier dus een driehoek met een basishoek van 90 graden. Een deel van het wezen krijgt te sterk de nadruk. Dit deel van het wezen is niet - zoals u misschien denkt - de stof; het is eerder de ontwikkeling van de geest zelf en vooral van het denken. Want de denkende mens gaat voor zichzelf de beheersing van de natuur vooropstellen en daardoor verliest hij zijn contact met de natuur.

"Wij," zo wordt dan vervolgens in deze zeer oude leer gesteld (U moet niet vergeten, die is - van af heden gerekend - denk ik een 50.000 jaren oud).....(de zin is door de spreker niet verder afgemaakt. red.).....vandaar dat in ons de evenwichtigheid ontbreekt en dat wij de vrijheid niet kennen, die de onze is. Om te weten wie wij zijn, zullen de delen van ons wezen in ons gelijkelijk moeten spreken. De ziel zal niet méér zijn dan de geest, de geest zal niet méér tellen dan het lichaam. Want eerst wanneer deze drie harmonisch zijn (gelijk aan elkaar) vormen wij de juiste uiting en kunnen wij de krachten des lichts en de zangen des lichts niet slechts ervaren, maar uit onszelf voortbrengen.

Ik wil een deel overslaan, want anders moet ik u het gehele ontwikkelingsverhaal vertellen en dat zou ons deze zondag zeker te ver voeren. Ik neem dan de draad weer op, nadat het geheel van de menselijke wording en haar onevenwichtigheden beschreven zijn. Uit het met het heden vergeleken misschien wat primitieve standpunt van de mens komt men dan tot de omschrijving van de gedachtenwereld; en daarmee vergelijkend het niet erkennen of niet innerlijk ervaren van de ziel en het vaak onevenredig sterk de nadruk leggen op de stof. Dan wordt er eigenaardig genoeg dit gesteld:

Zoals alle krachten, zijn onze krachten drie.

Het bewustzijn, dat in u leeft, dat geboren wordt uit het licht, spreekt in u voor het totaal van uw leven.

Het deel van uw wezen dat weet (de geest), zal wetende zich een voorstelling bouwen van de wereld en van zijn belangrijkheid.

En de stof zal deze beide vervullen; zijnde de weergave van wat leeft in het weten, de weergave van wat leeft in het licht en de weergave van haar eigen mogelijkheid.

"Hij, die het pad zoekt dat tot boven de sterren en achter de lichtende krachten voert, zal in de evenwichtigheid van zijn wezen het vermogen vinden en - zoals tegenwoordig wordt vertaald - de sleutel." (De balk staat hier eigenlijk).

Deze leerstelling wil ik graag toch even modern omzetten.

Er zijn in ons allen - zeker wanneer we in de stof verkeren - perioden, dat ons innerlijk aanvoelen (dat dan eigenlijk de weerklank is van het licht in ons), ons verstandelijk denken en onze stoffelijke verwerkelijking sterk van elkaar afwijken. We leggen de nadruk nu op dit dan op dat facet, maar weten slechts zelden die tot een algehele samenwerking, een algeheel samenspel te bewegen. Wanneer wij echter het Goddelijke zien - waarvan wij in elke vorm en in elke sfeer een weerkaatsing zijn - dan moet de evenwichtigheid, die in dit Goddelijke is gelegen, ook worden voortgebracht - dat is heel erg belangrijk! - in onszelf. Juist door evenwichtig te zijn, liever dan buitengewoon ontwikkeld op alleen geestelijk terrein of buitengewoon gevoelig in de ziel en voor de rest niet in staat om verder te gaan, moeten wij evenwichtigheid zoeken. De leerling van die inwijdingsschool krijgt dan ook te horen:

"Weet wel, dat het kleine, dat belangrijk, volledig en afgerond is, meer telt dan het grootste.

Geldt u niet meer de parel dan de rots, die ongevormd is?"

Met andere woorden: inwijding is niet een kwestie van wat je op een bepaald terrein bereikt, maar van de evenwichtigheid waarmee je het nastreeft en voor jezelf verwerkelijkt.

Er zijn mensen, die menen dat je inwijding alleen kunt bereiken door een voortdurende studie en ontwikkeling van je geest, je verstand, je filosofisch vermogen misschien. Terwijl weer anderen menen, dat een inwijding alleen door zwoegend sloven en onthouding kan worden bereikt; kortom door het mishandelen en afbeulen van dat arme lichaam, dat Franciscus wel eens broeder Ezel noemde. Slechts zelden beseft men, dat evenwichtigheid het belangrijkste is. De bereikingen op aarde zijn vluchtig, of zoals in het beeld van de inwijdingsleer wordt gezegd:

"Weet wel, dat hij, die zijn leven tekenen wil in de wereld die hij nu kent, is als één, die tracht een schets te maken in water."

Dat zegt al voldoende. De lijnen, die we trekken, worden toch weer uitgewist. Wij kunnen niet een onvergankelijk stempel zetten op onze persoonlijkheid, op onze figuur, op die periode van tijd die in een voortdurende verandering van leven hier bestaat. Maar we kunnen wel iets anders doen.

"Hij echter, die beseft en evenwichtig is, hij is de oceaan."

Dat is heel typisch. U zou denken, dat het hier dus gaat om een levenszee. (Oceaan is overigens een uitdrukking, die ik alleen in vertaling gebruik. Er staat hier eigenlijk letterlijk "de wateren"; maar dat geeft niet de begrensdeheid aan, die toch in het begrip wordt bedoeld.)

Wanneer wij in onszelf die evenwichtigheid bezitten, dit afgerond zijn a.h.w., dat ons een directe harmonie mogelijk maakt met de scheppende Kracht, dan dragen wij in ons eigenlijk het gehele leven. Wij zijn het leven; en door onze evenwichtigheid de perfecte weergave daarvan.

Deze inwijding (ja, het was een oude tijd; u moet niet vergeten, dat in de oudheid begrippen als magie, filosofie, esoterie etc., zelfs natuurwetenschappen eigenlijk al in elkaar samenvloeiden) geeft dan te horen:

"Wie in zich is (in zich afgerond dus) en van uit zich is (dus buiten zich ditzelfde manifesteert), is niet, want er is slechts licht." Wanneer je in volmaaktheid probeert te handelen en dat, wat evenwichtig in je bestaat, tot uiting brengt, dan ben je het niet zelf die handelt. Dan is het de scheppende Kracht zelf, die a.h.w. haar eigen handtekening door jou op het leven zet.

"Wie niet is, is."

Wie niet bestaat in de zin van de begrensde persoonlijkheid, bestaat eerst

werkelijk.

"Wie niet zoekt naar macht, maar is licht, is macht."
Het Manu-principe. Wanneer ik in mijzelf evenwichtig ben, representeer ik a.h.w. door de innerlijke harmonie zozeer het Goddelijke dat ik de goddelijke macht op aarde kan hanteren; ik ben dus meester over alle dingen.

"Wie is en licht is, is wetend."
Er zijn dus geen raadselen meer, want de aard der dingen wordt uit het Goddelijke geopenbaard.

"Wie zo zijnde wil zijn, is niet; maar zijn bestaan is onbegrensd."
Wanneer je met het Goddelijke leeft, hiermede in harmonie, dan kun je als mens bij wijze van spreken eeuwig op aarde blijven bestaan, indien dit noodzakelijk is; maar je bent het niet zelf. Zolang je zo bestaat, ben je het voertuig van het Goddelijke, de verwerkelijking van hetgeen in je leeft.

En ten slotte - en voor die tijd eigenlijk ook wel opzienbarend!-- dan de gedachte, die ik weer wil putten uit een van de zangen:

"Wanneer al sterft en al vergaat, wanneer al breekt wat heeft gebloed, zo is mijn wezen nog.

En ziet, het licht, dat in mij leeft en streeft en werkt, sterkt mijn wezen. En ik ben mijzelve en bewust.

Wanneer het laatste licht ook dooft, ik ben. En toch is het niet het "ik", dat leeft en spreekt. Het is slechts de bron van licht, wier kracht nu lichtend uit mijn wezen breekt en in de nacht toch schept de dag."

Wanneer wij werkelijk het Goddelijke in onszelf ervaren en wij zijn daarvan exponent geworden (het bewuste werktuig), dan kan er geen cosmische nacht of cosmische dag zijn; dan is er in ons het licht. En wanneer buiten ons alles teniet zou gaan, dan zijn wij het licht. Wij kunnen dus zijn het licht in het duister. Dit betekent tevens volgens de gedachten-gang van deze oude denkers, dat de innerlijk verlichte identiek is met de zon of de hoogst gekende Godheid. Hij is goddelijk en als zodanig aan geen enkele wet van het Al onderworpen.

Wanneer ik u iets vertel over deze oude inwijdingsleer, dan zullen waarschijnlijk parallellen met leringen van de nieuwe wereldleraar, met lessen, stellingen en waarschuwingen, die door de geest op velerlei terrein de laatste jaren worden gebracht, in u opkomen. Ik zei u reeds, ik dacht aan dit oude, omdat het nieuwe zozeer daarop lijkt. Want er zijn perioden, dat de wereld licht kent en perioden dat de wereld duister kent; en het belangrijkste zijn vaak die ogenblikken, dat de schepping sidderend wacht op het rijzen van de zon.

Wanneer u gaat kijken bij de oude gelovigen - en dan moogt u net zo goed gaan naar de Druïden, naar de Albigenzen, naar de oude Egyptenaren als naar de nog vroeger levende stammen in het huidige woestijn-gebied - dan zult u steeds bemerken, dat zij in de uren vóór het opgaan van de zon samenkomen en daar hun ritens volbrengen, zodat op het ogenblik, dat de zon rijst, gelijktijdig het culminatiepunt van hun ritens wordt bereikt. Voor hen wordt het totaal van de belangrijkheid gekenmerkt door het je voorbereiden op de komst van het licht; dat is het belangrijkste. Wanneer de dag er is, gaat het leven weer verder. Maar de wisseling tussen duister en licht is één van de meest kentekenende.

Nu is Aquarius een tijd van licht. Daarom is deze periode, die u doormaakt, in feite het wachten op het rijzen van de zon. Het duister van het verleden is nog niet helemaal verdreven; langzaam zal het versterven onder de groeiende, de toenemende kracht van het Oerlicht, zoals dit van uit deze nieuwe geestelijke inhoud dus op aarde zal worden geopenbaard. Voor ons de periode om ons voor te bereiden. En die voorbereiding kan haast niet anders worden gevonden dan in het persoonlijk zoeken naar evenwicht, wat in deze oude inwijdingsleer als zo belangrijk wordt gesteld.

Nu behoeft ge niet te stellen, dat ge het bekende twaalfvlak zijt (de weergave van de volmaakt harmonische mens), maar ge moet toch tenminste trachten te stellen, dat ge innerlijk zijt: de gelijkzijdige driehoek, de waarde van het evenwichtig "ik". Want wij moeten in staat zijn om a.h.w. het licht te vervoeren. Wij moeten kunnen meezingen met de zangen van de mensen, die - bewust wétend dat het licht zal komen en zelfs berekenend dat het over zoveel tijd zal geschieden - dus een zegezing beginnen in te zetten, die dan zo ongeveer loopt:

"Ziet, op lichte vlerken nadert reeds de morgen.

Ziet, het duister verweert zich met een laatste stuip-
trekking van kracht, bang dat zijn macht gebroken zal worden,
dat de ban van grauweheid zal verkeren in het feest van kleuren.
Ziet, hij komt het sterke al verslaan, het al veroverende.
Steeds nader spoedt hij in zijn lichtend voertuig,
steeds feller drijft hij aan (zeg maar zijn paarden),
steeds sneller jaagt hij voort.

Nu reeds klinkt aan de einder de klank der herauten (dat is dus
het eerste morgengloren).

En uit de kleur geboren draagt hij ons de gloed van licht,
die vreugde brengt in onze harten
en zien doet wat in ons werkelijk leeft."

Het is later heel erg stoffelijk uitgelegd als zonsopgang, maar het betekent ook het opkomen van het geestelijk licht.

En dan zijn we op het ogenblik zover, dat de herauten kenbaar zijn. Ergens in de nevel van bekrompenheid, van onbegrip, van een redelijk technisch duister begint immers reeds een schemering van begrip voor de psyche, voor de hogere kracht, een hernieuwd zoeken naar een God, Die niet zo stoffelijk is, zich te vertonen. U zou kunnen zeggen: het is kort voor de dageraad. En juist daarom moeten wij reeds nú trachten in ons het licht te dragen. Nu reeds moet ons eigen licht - waar we ook leven, in de geest of in de stof - iets wekken van het bewustzijn omtrent die komende tijd, de groeiende gloed van geestelijke kracht, die aan de aarde een nieuw aanzijn kan geven.

Met deze ongetwijfeld ten dele meditatieve beschouwing en tevens toch ook herinnering aan het verleden en erkenning van het heden, beëindig ik mijn bijdrage voor u.

Ik meen er verstandig aan te doen het woord nu over te geven aan de volgende spreker, die de bijeenkomst tevens voor u zal besluiten. Ik wens u allen een gezegende zondag toe, een erkennen van de weg, waardoor ge uw eigen evenwichtigheid kunt gewinnen.

-:-

Ja, vrienden, het is wel eens eigenaardig, als je zo de antiquiteitenkast opentrekt en tot de ontdekking komt dat, wat daarin staat van betovergrootmoederstijd, plotseling zeer modern is geworden.

En ik denk zo, dat wanneer u ziet, hoe die oudheid met haar inwijdingen eigenlijk plotseling direct toepasselijk is geworden op uw dagen en daarin precies zou kunnen thuishoren, dat u zo'n klein beetje datzelfde gevoel krijgt. Want tjonge, hoe kan het toch! Maar het is nu eenmaal zo, we zitten ermee. En aan de andere kant is het toch ook wel weer prettig te weten, dat die dingen nu eindelijk weer eens opgeld doen. Dat je nu eindelijk eens een keer kunt afrekenen met al die beperktheid en bekrompenheid en - laten we maar eerlijk zeggen - dat "gerommel met materiële waarden."

Het is verre van mij om hier mijn voorganger verder te critiseren of om hem aan te vullen. Per slot van rekening, een leek moet nooit proberen tegen een deskundige op te praten op dat terrein, want zelfs als je

gelijk hebt, verlies je het nog.

Maar wat ik wel wil zeggen is dit: Als je dat alles nu eens goed bekijkt, beluistert zo naar wat hij daar precies met jullie heeft uitgespookt met zijn kleine fragmentjes, aanhalinkjes en zo, dan kom je tot de conclusie dat hij jullie niet alleen wat over een inwijding heeft verteld, maar dat hij op een verduveld handige manier heeft gemanipuleerd. Vandaar dat ik als stem van de nuchterheid er achteraan kom. Want het is niet goed, als de mens in een roes zou weggaan.

Maar je hebt ergens iets beleefd, hè? Het heeft je hier en daar een klein tikkeltje....."Ach, God, wat is dat ineens hoog," zeg je dan. Ja, dat kan nu wel hoog zijn, vrienden, maar vergeet niet dat als jullie hoger gaan dan je eigen middelen reiken, dat je op je snufferd valt. En wie zijn aangezicht beschadigt, ziet het licht van de nieuwe dag niet (laat ik dan ook eens symbolisch spreken), want hij heeft twee blauwe ogen.

Je moet redelijk blijven, nuchter blijven. Redelijk en nuchter, d.w.z. dat je niet deze tijd nu maar eenvoudig kunt uitschakelen. En ook niet de mensheid en ook niet het feit, dat - al komen dan dadelijk, zoals dat zo mooi werd gezegd, de kleuren van de lichtende dag - we op het ogenblik nog met een hele hoop schaduw zitten en dat in die schaduw praktisch alle katjes grauw zijn. Probeer dus niet de huispoes te strelen, want je hebt dadelijk een tijger bij zijn staart. Vergis je niet in de oorzaken en de gevolgen, die op het ogenblik op aarde bestaan, want al die krachten en al de werkingen, die er plaatsvinden, daar denk je misschien wat aan te kunnen doen; maar daar zul je in heel weinige gevallen werkelijk wat aan kunnen doen. Het enige waar je wat aan kunt doen, is jezelf.

Per slot van rekening, elke mens, die hier met zijn problemen worstelt, heeft zijn eigen ellende en zijn eigen vreugde, zijn eigen geestelijke mogelijkheden, zijn stoffelijke dieptepunten enz. enz. Nu kun je met de hele wereld geen steek beginnen. De wereld is een wereld in oproer, dat moet je niet vergeten. En het is toch wel idioot, als je zou willen proberen om met een zaklantaarn de kleuren van de zonopgang te dirigeren, nietwaar? Daar denkt geen mens aan.

Nu moeten wij ook niet proberen met dat lichtje van ons beperkt denken en bewustzijn eens even de gebeurtenissen en ontwikkelingen van deze nieuwe tijd te dirigeren, want daarvan komt niets terecht. Maar aan de andere kant, als je misschien jezelf niet helemaal goed kent, kan je met zo'n zaklantaarntje verduveld goed eventjes in de spiegel kijken en zien hoe je eruit ziet. En als je het idee hebt, dat er ergens iets in de war is, dan is een klein beetje licht vaak voldoende om je voldoende op te knappen, zodat je er dadelijk - wanneer het volop licht zal zijn - toonbaar uitziet.

Ik zou zo zeggen, het is wel in de allereerste plaats een tijd dat je op het ogenblik probeert voor jezelf a.h.w. de nieuwe verhoudingen, de nieuwe mogelijkheden, de nieuwe verplichtingen, de nieuwe inzichten alvast een beetje te verwerklijken. Nee, naar buiten toe, dat helpt je op het ogenblik toch niets. Neen, voor jezelf, zodat je weet wat jij in jouw leven - heel beperkt en heel rustig - nu precies wil. Dat je aanvoelt waar bij jou dit knooppunt nu eigenlijk precies ligt, waar je - zoals dat zo mooi werd gezegd - de werkingen van de stof en van de geest, de werkingen van de ziel, zo kunt laten samenvallen, dat de ziel en de geest a.h.w. optreden als een eenheid tegenover de stof en haar begrenzende; terwijl de stof en de ziel dat t.o.v. de geestelijke wereld doen; en geest en stof samen in hun werken en leven, hun reactie op de cosmos eigenlijk, gelijktijdig ook nog het lichte van de ziel omschrijven.

En daar kunnen we, naar ik meen, op het ogenblik reeds heel veel aan doen.

Inde eerste plaats zijn er de vele leringen, die u krijgt.

In de tweede plaats is het dat gevoel van onrust en de behoefte om eigenlijk alles nu eens anders te zetten. De behoefte om - ik zou haast zeggen - veranderingen te scheppen. Overweeg die eens; bekijk eens, of dat nu werkelijk strookt met je eigen wezen, je eigen wereld, je eigen denken, of je het uit de geest en ook uit de ziel daarmee eens kunt zijn. Want die vernieuwingen zijn over het algemeen, net zoals die veranderingen, niet alle even goed. Maar als ze een uitdrukking zijn van je eigen wezen, dan betekent het dat je a.h.w. toilet maakt voor de tijd, dat het volle licht dan zo'n beetje het gezag in handen neemt; dat je daarop bent voorbereid. Dan sta je zo dadelijk dus niet in je hemd.

Voor mij is de leer, die op deze zondagmorgen wordt gebracht dan ook in praktische zin tot een paar heel eenvoudige punten terug te brengen.

In de eerste plaats: Leer jezelf kennen zo goed als dat mogelijk is. Weet wat je wilt. Weet waarom je het wilt. Weet, of je dit nu ziet als licht of als duister. En probeer het zo te brengen, dat je in jezelf zegt: Dat is evenwichtig, daar kan niets mee gebeuren.

In de tweede plaats: Probeer en naar buiten toe (dus tegenover de wereld) en naar binnen toe (in je eigen denken) die gelijkmoedigheid, die evenwichtigheid te vinden, die helemaal geen gelatenheid of lijdzaamheid is, maar eigenlijk beter kan worden vergeleken met een innerlijke rust, een krachtreserve, een ontspannenheid. Zo ongeveer als een Judo-man, die geheel ontspannen wacht op de beweging van zijn tegenstander om zo snel mogelijk te kunnen reageren.

Het is belangrijk, dat je die rust hebt. In deze dagen heb je haar niet alleen nodig gezien de stoffelijke omstandigheden, maar ook om jezelf innerlijk steeds op de juiste wijze te kunnen oriënteren.

In de derde plaats: Denk niet, dat je aan de hand van de oudheid, omdat nu toevallig één van onze sprekers dat vanmorgen doet, de nieuwe waarheid helemaal kunt omschrijven. Realiseer je dat je in deze tijd - in deze innerlijke omstandigheden a.h.w. - je eigen, uit deze tijd en je wezen voortgekomen, reactie moet vinden op die vernieuwing. Denk niet, dat je het met die oude regeltjes afkunt. Schep voor jezelf a.h.w. de vernieuwing in jezelf en uit jezelf. Op die manier schep je dat licht, waardoor je voor jezelf en anderen het voltooiën van deze overgangsfase in de cosmische cyclus aanmerkelijk kunt vereenvoudigen.

En daarmee heb ik dan mijn bescheiden bijdrage en mening geleverd, die enerzijds bestond uit het afbreken van een te scherpe geboeidheid en spanning, die mijn voorganger zou kunnen hebben gewekt: anderzijds uit het verbinden van een paar commentaren aan het betoog, die voor een beetje "down"-toehoorders wat nuchterder zouden zijn.

En nu mag ik misschien meteen vragen - want ik ben de laatste spreker; het spijt me voor jullie, ik kan er niets aan doen, ik had ook graag een betere gestuurd, maar het gaat nu eenmaal niet - wat voor onderwerp jullie nu kiezen om daarmee deze bijeenkomst te besluiten.

-:-

Steen na steen vormt het nieuwe. Korrel met korrel vormt samen het zand. En strand na strand vormt een oever van de zee.

Zo vormt gedachte na gedachte en daad na daad de mens; en doet hem niet slechts erkennen zijn innerlijke staat, maar brengt hem tot het omgrenzen van het licht, dat in hem leeft, tot het licht zijn wezen geheel doordrongen heeft en hij alleen het lichte trouw, de bouw voltrekt van de tempel: mens.

'n Hele mensheid tezaam vormt der mensheid kathedraal, waarin de mensentaal is geworden tot het goddelijk Woord.

Vele mensendaden en gedachten worden samen tot de krachten, waaruit de eeuwigheid wordt gebouwd en het leven wordt gebracht.

Vele zielen zijn tezamen het spiegelbeeld van 's Heren macht.

Zo is het niet goed om in jezelf besloten en beschreven jezelf gelijk te zijn. Te zeggen: Ik ben God of mens. Ik stel de grens van eigen zijn. Klein als we zijn in het cosmis ch bestel kunnen wij niet het spel van onszelf spelen. Maar we moeten in één diep vertrouwen op de zin van het bestaan het eeuwige van ons wezen bouwen.

We moeten bouwen uit vele gedachten het besef van de eeuwige Kracht. We moeten bouwen uit vele daden de uitdrukking van 's Heren wil. En uit de veelheid van gedachten en geluiden het woord, dat stil en zonder ooit geluid te zijn de cosmos toch omschrijft.

En uit de druiven van de ervaring moeten wij treden 's levens wijn, tot wij beseffen: zo is ons wezen verbonden met 't Al; zo persoonlijk leven verweven met het onbegrensde zijn.

De opbouw van de tijden wordt weerspiegeld in de mens. Uit streven, werken, denken en lijden wordt zonder grens geboren het eeuwig beeld, dat lang tevoren slechts in de Schepper kon bestaan, maar nu tot werkelijkheid kan worden voor Al en cosmos, uit een waan onthuld en in een volle schoonheid in alle sferen opgebouwd.

Opbouw kan altijd slechts wezen: het bouwen van het plan door de Schepper bedacht.

Bouwsteen kan slechts wezen: het "ik" uit dezelfde Schepper voortgebracht, gevoegd met de specie van het licht en van Zijn wezen, dat rond ons is in alle tijd.

Opbouw wil zeggen tot werkelijkheid maken voor ons en erkenbaar voor alles wat leeft: volmaakte schoonheid, kracht en ervaren, dat de Schepper mede voor ons heeft geschapen.

Zo zie ik opbouw.

Nu zul je wel zeggen: "Tjonge, tjonge, wat heeft dat met Aquarius te maken." Maar ik kan je wel één ding verzekeren. Wat ik nu zeg: verwelkoming van jezelf in samenhang met anderen, volgens het werkelijk goddelijk Principe, zonder menselijke bijkomstigheden en oordeel, is het mystieke, het occulte, dat in Aquarius ligt; en het is ook de voltooiing van een bepaalde fase. Als de mens Aquarius goed doorstaat, nu, dan kun je wel zeggen dat zo langzamerhand dit ras de aarde kan verlaten om een hogere geestelijke taak op zich te nemen. En als deel van dat ras moet ik zeggen, dat ik dat toch wel zeer op prijs zou stellen, want het is aan onze kant veel gezelliger dan jullie je daar beneden kunt voorstellen.

Vrienden, ik wens jullie allemaal een prettige zondag, veel genoegen, veel vreugde en - zullen we er dan meteen maar bij zeggen - een behoorlijk en goed beseft baantje bij de opbouw.

:--:

C A R N A V A L.

Zottentijd . en zottenpak,
vlucht weg in het druk gewoel!
Verberg je gezicht, lach en speel...
Drie dagen duurt het, niet te veel.

Ben je soms jezelf, wanneer je 't masker draagt?
Durf je slechts jezelf te wezen,
als niemand naar je naam je vraagt?
Leeft in je soms het stille vrezen
en ga je bij jezelf steeds te rade:
Hoe is de schijn?
Is het leven jou een maskerade?

Kijk naar het aardse tranendal.
Zie naar het dwaze spel der mensen:
het helse carnaval.
Luister naar woorden, gewichtig gesproken.
Zie de verdragen, lichtzinnig gebroken.
Luister naar preken, vroom en vol van toon
en zie dan de daden: de Schepper ten hoon.

Kijk naar die mensen zo vol van fatsoen;
en luister in 't duister naar wat zij dan doen!
Is niet dit leven een leven vol schijn?
En is de ernst niet al te vaak die van een harlekijn?
De wereld is vol van fantasiefiguren,
die niet leven, tenzij voor enkele uren
in d'ogen van anderen: een schijn.
Wat moet daar achter verborgen liggen
aan werkelijk en geestelijk zijn?

Kijk naar dit aardse tranendal!
Het is slechts 's mensen carnaval.
En toch, soms, achter 't maskerwezen,
vind je iets meer dan eigenbaat en vrezen.
Soms valt het masker wel eens neer
en durft een mens een enkele keer
zijn eigen wezen u te tonen.
Weet dan, zelfs als 't demonisch lijkt:
hier kan iets van de waarheid wonen.

Maar gij, die voortgaat met uw valse lach,
uw maskerspel, uw dromen,
u lijkt de maskerade redelijk en doodgewoon.
Vergeet dan niet: zo dadelijk komt het einde van
de maskerade,
van 's werelds waanzinnig maskerbals,
want Vasten komt na carnaval.

:--: